

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Ogla-
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Hitlerjev govor
v Gradcu

Gradec, 3. aprila.

Danes je imel vodja in kancelar nemške države Adolf Hitler v Gradcu svoj prvi plebiscitni govor. Ves Gradec je bil v zastavi, od vseh strani so prihajale nepregledne množice. Hitler je bil deležen viharnega aplavza, ki se je stopnjeval v višek, ko je v vagoni tvornici v Eggenbergu govoril množici o narodno socialističnih ciljih.

V svojih včerajšnjih izjavah je Adolf Hitler uvodoma dejal, da je prišel v Gradec ves srečen, da je izpolnjen dolgoletni sen njegovega življenja. Velika Nemčija je oživljena. Ves nemški narod je nosil v sebi to idejo. Moč sedanje Nemčije je moč naroda, ki ne more temeljiti na ničemer drugem, kakor na združitvi vseh narodnih instinktov. Danes raste v Nemčiji nov rod, ki se oblikuje v zavesti narodne skupnosti. Ta skupnost obvladuje vso nemško državo, s posebnim ponosom pa gledajo Nemci na svojo vojsko, ki je ne more premagati nobena sila sveta. Z lastno močjo se je dvignilo nemško gospodarstvo. Pred vojno je razpolagala Nemčija s fondom zlata in deviz v vrednosti 13 milijard mark, ki so zdrknile na vsoto 18 milijonov, ko je narodni socializem prevzel oblast. Nemčija je danes edina država, ki lahko vzdržuje stabilnost svojega denarja. To je plod narodno socialističnega gospodarstva, ki stremi predvsem po povzdigu svoje proizvodnje. Narodni socializem je napravil Nemčijo politično svobodno, samostojno in srečno. Iz gospodarske stiske jo je sprostila zavest prebivalstva o potrebi skupnosti in skupnega dela.

Adolf Hitler je zatem nadaljeval: Vsi narodi okoli nas so bili po vojni srečni, da so se lahko združili ali pa da so si ustvarili vsaj svojo državno obliko, kar pa Nemcem ni bilo dovoljeno. Samostojnost nemškega naroda pa je danes samostojnost vseh Nemcev. Z mirovnimi pogodbami je ločenih danes od nemške države še 10 milijonov Nemcev in je vprašanje, kako dolgo bo moglo trajati tako razmerje. Ko je Schuschnigg razpisal plebiscit, sem bil presenečen. Uvidel sem, da hoče mobilizirati pomoč iz inozemstva ter nastopiti proti zahtevam večine nemškega naroda. Padla je kocka, prešel sem k dejanjem. Moč, ki je menil, da more delati proti razvoju nemške zgodovine se je moral v treh dneh umakniti. V treh dneh se je izpolnil dolgoletni sen vsega nemškega naroda.

Srečni smo, ker ni bilo treba spričo priateljskega stališča italijanske, jugoslovanske in madžarske vlade meja vojaško zavarovati. Prvokrat v zgodovini nemškega naroda je bila zgrajena njegova država po lastni volji, jaz pa bom, tako je A. Hitler zaključil svoj govor, ostal v bodočnosti to, kar sem bil že tudi v preteklosti, to je stvaritelj in vodja svojega naroda, ki pozna samo en ukaz in eno voljo: Nemčija.

Adolf Hitler je bil ob priliki svojega bivanja v Gradcu nastanjen v Parkhotelu. Sinoči je imel konferenco z vodilnimi hitlerjevci Gradca iz Štajerske, danes dopoldne ob 9. pa se je ob velikem navdušenju Gradčanov ter okoličanov, ki so prispele včeraj v Gradec iz vseh strani v 50 posebnih železniških vlakih, odpeljal iz Gradca. S tem, da je imel Adolf Hitler v Gradcu svoj prvi plebiscitni govor, je ustregel želji Gradčanov, ki hočejo in želijo, da bi bil Gradec v avstrijskem narodno socialističnem gibanju to, kar je bilo Menakovo v Nemčiji, to je drugo me-
mo gibanje.

Frankovci zavzeli Lerido

SARAGOSSA, 4. aprila. Mesto Lerida, ki so ga republikanske čete vztrajno in trdovratno branile in radi katerega so se odigrale zadnje dni strahotne borbe, je dokončno padlo v posest frankovcev. Odločilna borba se je razvila do viška v soboto in se je nadaljevala po predhodni topniški pripravi od strani frankovcev tudi včeraj, v nedeljo. Bilo je popolnoma jasno, da bo padla odločitev v par urah. Frankovci so vdrl v mesto z več strani ter so obsuli posamezne hiše in stanovanjske bloke, kjer so čutili odpor, z ročnimi granatami in metalcami min. Republikanci so se polagoma

umikali in so nazadnje mesto po srđitih borbah iz bližine zapustili. Pred tem so pogнали v zrak most, ki veže stari mestni del z novim. S tem, da so pogнали v zrak most preko reke Segre, je republikanskim oddelkom odrezana možnost umika. Ušali so preplavati reko na drugi breg, vendar pa so frankovci s strojnimi pokončali več njihovih življenj. Frankovci so prodrli po zavetju mesta proti vzhodu in so zavzeli položaje 10 km izven mesta. Lerida je močno poškodovana. Na mnogih mestih je izbruhnil ogenj. Na obeh straneh je bilo silno veliko človeških žrtev.

Veliki šanghajski kanal pordečil od krvi

ŠANGHAJ, 4. aprila. Vrhovno poveljstvo japonskih vojnih sil priznava, da je trčila japonska vojska na nenavadno žilav odpor kitajske vojske ob križišču hsučoulunghajske železniške proge. Neki častnik iz japonskega vrhovnega poveljstva je opisal

borbo ob železniški progi Tiencin—Pukau sledeče: Šanghajski veliki kanal je pordečil od krvi. Po vesteh iz Hankau računajo v kitajskih krogih, da je padlo do-
slej pri kitajskih borbah 280.000 japonskih vojakov.

V Vatikanu preiskava radi govora
proti Innitzerju

VATIKAN, 4. aprila. Reuterjeva agencija poroča: Polslužbeni vatikanski urad za tisk potrjuje, da je bil včerajšnji radijski govor v zvezi z odločitvijo avstrijskih katoličanov, da glasujejo za priključitev k Nemčiji, oddan brez znanja papeževnega državnega tajnika Pacellia. Ta govor po radiju je bil privatnega značaja in ni bodo vatikanska oblastva prizadevajo, da se tak

vatikanska oblastva prizadevala, da se takšne napake ne ponovijo več. Doznanja se, da je imel ta govor neki jezuit. Navaja se, da ni vatikanski državni tajnik izrazil nikakšnega službenega obžalovanja radi tega slučaja in tudi ni bilo o tem v vatikanskem službenem organu »Osservatore Romano« ničesar objavljenega.

7 mrtvih in 20 ranjenih pri avtomobilski dirki v Bologni

RIM, 4. aprila. Včeraj se je pripetila ob priliki velike avtomobilske dirke pri Bologni strahovita nesreča. Avto, ki ga je vodil znani dirkač Brucco, je zavozil v mno-

žico ob tekmovalni progi in je obležalo na mestu usodne katastrofe 7 mrtvih in 20 ranjenih, med njimi tudi vozač ter njegov spremljevalec.

Francija ne prizna de iure avstrijske priključitve

PARIZ, 4. aprila. Agencija Havas poroča: Francoski službeni krogi izjavljajo, da je francoska vlada potrdila prejem sporočila nemške vlade, v katerem se precizira novi položaj Avstrije. Potrdilo o prejemu

tega sporočila, ki je bilo izročeno preko nemškega poslaštva v Parizu, registri-
ra samo novo stanje, ne vsebuje pa priznanja de jure.

Simboličen požig koncentracijskega taborišča v Wöllersdorfu

DUNAJ, 4. aprila. Dunajski narodni socialisti so ob navzočnosti komisarja Burekja zažgali koncentracijsko taborišče v Wöllersdorfu, ki ga je ustanovil prejšnji režim za zatiranje avstrijskih narodnih socialistov. Burek je imel pred veliko množico ljudi govor, v katerem je podčrtal to-

men taborišča za razvoj narodnega socializma v Avstriji, v katerem je bivši režim interniral v prvi vrsti narodno socialistične upornike iz leta 1934. Da bi simbolizirati konec nekdanjega avstrijskega policijskega režima, so za tem zažgali glavno taboriščno barako.

Polecki

Slovenjgraške volitve

V celjski »Novi dobi« št. 14 čitamo: »Veliki volilni boj je za nami. Kakor smo že vnaprej pričakovali, je odnesla zmago lista JRZ z nosilcem g. dr. Picejem, dočim je bila opozicijska lista, na kateri so razen dveh meščanov kandidirali samo okoliški kmetje in delavci, že po svojem nesrečnem sestavu vnaprej obsojena na neuspeh. Naša stranka je stala v tem neenakem volilnem boju popolnoma ob strani. Njeni člani niso niti udeleževali volilnega boja niti niso glasovali in so do zadnjega moža ostali doma.

Zato so volitve posebno v mestu samem potekle popolnoma mirno in nedeljsko lice Slovenjgradca je kljub volitvam ostalo neizpremenjeno. Edino v masah po hišah nalepljeni letaki JRZ in neprenehoma skozi mesto švigajoči avtomobili z volilci so dali mestu malo živahnije oboležje. Zanimivo je, da se niti najstarejši meščani niso spominjajo, da bi bilo kdaj vladalo za kakšne volitve tako malo zanimanja in da bi bile volitve tako mirno potekle. Vsled tega pa tudi ni nikogar niti najmanj presenetil majhen odstotek volilcev, ki je bil posebno izrazit v mestu samem. Na mestnem volišču je, čeprav so mu bile pridružene mnoge okoliške vasi, glasovalo mnogo manj volilcev, nego ob zadnjih volitvah. To je bil najboljši do-

kaz, kako je bilo mesto desinteresirano. Pozornost pa so vzbudili v prvih popoldanskih urah tukajšnji Nemci, ki so se podali v strnjenih vrstah iz hotela Schuller, sedeža »Kulturbunda« in klerikalnih veljakov, na volišče in tam korporativno volili listo JRZ. Mnogo hujši, kakor v mestu, pa je bil volilni boj v okoliški občini Šmartno pri Slovenjgradcu, kjer je prišlo tudi do večjih spopadov med člani JRZ in opozicijo. Končno pa je vendar z večino 44 glasov zmagala opozicijska lista z nosilcem g. Martinom Kresnikom. Čeprav je bila ta lista na sodišču prijavljena kot opozicijska lista in so na tej listi tudi kandidirali naši člani, jo sedaj po zmagi naenkrat proglašajo »Slovenec« za — drugo listo JRZ. Zanimivo pa je, da je celo JRZ na svojem uradnem letaku ugotovila, da kandidirajo na opozicijski listi g. Kresnika »možje, ki še nikoli niso bili člani JRZ«, in je pozivala svoje članstvo, da vodi edino pravo listo JRZ. Videli bomo sedaj, kakšno barvo bo obdržala ta lista.

Univerza sv. Alberta Velikega
v Salzburgu

»Branik« poroča v št. 8: »Straža v viharju« od 10. III. t. l. objavlja svet presrečno vest, da bo zamisel katoliške univerze za vse nemške katoličane v kratkem uresničena. Papež Pij XI. je ba-
je poudaril, da hoče Bog katoliško univerzo za nemške katoličane prav sedaj v naših dneh za naše težave in potrebe. »Ta katoliška univerza naj prav v času, ko v nemški državi katolicizem na rafiniran način preganjajo, v delovanju onemogočajo in ga, kjerkoli se pojavi, brezobzirno zatirajo, goji in razvija katoliško nemško kulturo in naj ustavi materijalistično poplavo pretiranega rasizma.« — Katoliška univerza v Solnogradu je bila že od nekdanj iskrena želja srednjeevropskih katolikov. — Dostopna bo tudi nemškemu katolikom in bo zelo dobro, če se vpišejo čimprej na njo tudi naši viharvi stražarji. Poslušajo naj predvsem predavanja o nacionalnem ponosu ki zahteva ravno v današnjih časih, da delamo vsi pod geslom: Jugoslavija nad vse.

Preobilica demokracije

»Slov. beseda« piše v št. 13: »Kot kronisti beležimo izjave, ki so jih dali v svojih zadnjih javnih govorih voditelji iz slovenskega tabora režimske JRZ in v katerih so povdarjali, da toliko demokracije, kolikor je je uvedel v narodno in vse ostalo javno življenje današnji JRZ režim v Jugoslaviji, pri nas še nikoli nismo imeli in poznali...«

Socialni obzornik

250 rudarjev stavka v premogovniku Donje Ladanje pri Varaždinu. Podjetje jim dolguje že za 75 tisoč din zaostalih plač.

V Petrogradu so sklenili novo kolektivno pogodbo za stavbinske delavce. Mezde se gibljejo med 4 in 6.50 din, za nedeljsko in nočno delo je določena 100% doklada. Plače so od lani zvišane za 16%.

700 lesnih delavcev v podjetju Našička d. d. v Novoselec-Križu na Hrvaškem so stopili v stavko. Zahtevajo desetodstotno povišanje plač.

30.000 tovarniških delavcev v Lodzu na Poljskem je pričelo stavkati.

V Marseilleu stavkajo oblačilni delavci. Zahtevajo povišanje plač in kolektivno pogodbo.

S stanovske feante

Parlament slovenskih žurnalistov v Mariboru

Svečan potek včerajšnjega novinarskega zbora

Včerajšnji dan je bil za Maribor poseben pomemben, saj so se zbrali prvokrat v naši obmejni prestolnici slovenski novinarji iz vseh slovenskih mest, da tukaj na vročih tleh obmejne borbe, ki je ob nedavnem razpletu političnih dogodkov pridobila na važnosti, vtisnejo poseben povdarek svojim stanovskim težnjam in stremljenjem, ki jih je v vsej zgodovini slovenskega novinarstva vodila topla ljubezen do naroda in rodne zemlje. V staroslavni mariborski mestni posvetovalnici so se zbrali slovenski novinarji k svojemu tradicionalnemu vsakoletnemu kongresnemu zboru, da na njem razpravljajo o vseh onih vprašanjih, ki globoko posegajo v delovanje in eksistenco slovenskega žurnalista.

Točno ob napovedani uri je zaslužni predsednik ljubljanske sekcije Jugoslovenskega novinarskega združenja direktor »Jutra«, g. Stanko Virant otvoril zbor slovenskih novinarjev. V toplih in pristrčnih besedah je pozdravil vse navzoče stanovske tovariše, imenoma navzoče predstavnike mariborskega javnega življenja, mestnega župana dr. A. Juvana, polkov. M. Božoviča kot zastopnika naše vojske, sreska načelnika dr. Šiško in Eiletza, zastopnika predstojništva tukajšnje mestne policije višjega komisarja g. Srebotiča ter mestnega tiskovnega referenta F. Krambergerja. Zatem je novinarski zbor na predsednikov predlog odposlal udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II, pozdravne brzojavke pa Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu in Nj. kr. Vis. namestniku dr. Stankoviču in dr. Peroviču, kraljevi vladi v Beogradu na naslov predsed. vlade dr. Stojadinovića, nadalje pozdrav banu dr. Natlačenju ter županoma Ljubljane in Maribora ter odličnim članom organizacije, ki so vneti podporniki novinarskih stremljenj in teženj notranjemu ministru dr. Korošcu ter ministroma ter senatorjema dr. A. Kramerju in dr. F. Kulovcu.

Zatem je predsednik S. Virant v izčrpnih, globoko zajetih ter preglednih izvajanjih orisal lepe uspehe, ki si jih je priborila novinarska organizacija v teku svojega obstoja in delovanja ter se pomudil ob vseh perečih vprašanjih, ki se tičejo starostne preskrbe, nadalje samopomoči novinarjev v obliki tovariškega sklada, gradnje Novinarskega doma v Ljubljani, poslovanja centralne uprave, situacijskega ter organizacijskega stanja ter vseh ostalih vprašanj, ki so nujno zvezana z usodo in delom naših novinarjev.

V izčrpnih podrobnostih so sledila nato poročila posameznih funkcionarjev tajnika g. Gmajnerja, ured. »Jutra«, blagajnika D. Potočnika, urednika »Slovenca«, odbornika A. Železnikarja, urednika »Trgovskega lista« za novinar-

ske razstavo in zadrugu »Novinarski dom«, poslovodje J. Prunka, urednika »Jutra«, ki je svoje poročilo primerno zašel z duhovitimi domislicami, odbornika Sevnika o stanju, v katerem se nahaja akcija za pokojninsko zavarovanje, ter nestorja slovenskih žurnalistov A. Bega v imenu nadzorstva. Novinarski zbor je sprejel vsa poročila s toplim priznanjem marljivi upravi, ki je pokazala na torišču svojih prizadevanj za dobrobit članstva krasne uspehe. Poseben izraz velikega zaupanja v sedanjo upravo je bil sklep, s katerim se je odboru v sedanji sestavi z zaslužnim predsednikom S. Virantom na čelu avtomatično podaljšala funkcjska doba za novo poslovno leto.

Na dnevnem redu sta bila tudi predloga o posmrtninskem zavarovanju novinarjev in pa o dodatnem pokojninskem zavarovanju, ki ju je novinarski zbor načelno sprejel z naročilom društveni upravi, da prouči konkretne možnosti izvedbe obeh predlogov do meseca novembra, ko se bo sklical sekcijski izredni občni zbor.

V okviru včerajšnjega občnega zbora je bila tudi pristrčna počastitev vzornega 10 letnega delovanja v sekcijski upravi, ki ga imata za seboj poslovodja J. Prunk ter blagajnik D. Potočnik, katerima je občni zbor izrekel pristrčno zahvalo za požrtvovalno ter uspešno delo v prid skupnosti.

Sportna gibanje

Črn dan za mariborski nogomet

V tekmovalju za prvenstvo LNP sta bila oba mariborska predstavnika poražena — Na vrhu prvenstvene tabele je sedaj Čakovački SK — Incident: Nogometaš knockoutira sodnika!

Tretje kolo prvenstvenega tekmovalja LNP, v katerem je startalo vseh šest nasprotnikov, se je končalo s hudimi presenečenji. Vsi trije favoriti včerajšnjih tekem in sicer ISSK Maribor, SK Železničar in Hermes so bili poraženi in vse kaže, da bo letošnja borba za naslov prvaka LNP ena najzanimivejših in napevitih tekmovalj v zadnjih letih. Prvenstvena tabela, ki se je po včerajšnjih tekmah temeljito spremenila, kaže do prihodnje nedelje sledečo sliko:

Čakovački SK	3 3 0 0 8:3 6
ISSK Maribor	3 2 0 1 5:3 4
Hermes	3 1 1 1 6:5 3
Kranj	3 1 0 2 3:6 2
SK Celje	3 1 0 2 1:4 2
SK Železničar	3 0 1 2 5:7 1

Novinarski zbor je s toplim nagovorom pozdravil mariborski mestni župan dr. A. Juvan, ki je v svojih izvajanjih podpiral idealizem in vodilno vlogo, ki jo je imel slovenski žurnalist v dobi naše narodne probele, proseč novinarje, da pomagajo in sodelujejo pri delu za povzdigo našega obmejnega Maribora.

Na povabilo mestne občine so se zbrali udeleženci po končanem zboru v spodnji kazinski dvorani k kosilu, med katerim so spregovorili iskreno občutene besede mestni župan dr. A. Juvan, sekcijski podpredsednik dr. J. Ahčin, glavni urednik »Slovenca«, ter predsednik S. Virant, ki je mestnemu županu obljubil, da bodo slovenski novinarji ob letošnjem Mariborskem tednu napravili obvezen službeni izlet v Maribor, ob kateri priliki se bodo s propagandnimi članki o Mariboru primerno oddolžili za ljubezniv sprejem in pogostitev od strani mariborske občine.

Potem, ko so si novinarji v spremstvu mariborskih odličnikov ogledali vzorno urejene naprave tukajšnje vinarske in sadjarske šole, kjer jih je v imenu odsotnega ravnatelja g. Priola pristrčno pozdravil prof. Šifter, so z večernimi vlakmi zapuščali Maribor, spremljani po mariborskih stanovskih tovariših ter polni najlepših vtisov, ki so jih ponesli iz Maribora, vračajoč se zopet k napornemu poklicnemu delu v službi naroda in države.

Čakovački SK : ISSK Maribor 3:0 (1:0)

Start ISSK Maribora proti renomiranemu nasprotniku iz medijumske metropole smo pričakovali z velikim zanimanjem in tako se je na stadionu SK Železničarja zopet zbralo lepo število pripadnikov nogometne igre, ki pa menda niso bili vzhičeni nad igro, ki jo je včeraj popoldne predvajal ISSK Maribor.

ČSK je zaslužno zmagal in je bil tudi boljši nasprotnik. Gostje so predvajali lepo in koristno igro ter je bila njihova enajstorica lepo povezana in tudi ni bilo opaziti nobene slabe točke. Moštvo je igralo z velikim elanom in požrtvovalno, stjo, s katerimi vrtilinami so se svojčas odlikovala tudi domača moštva.

ISSK Maribor je včeraj popolnoma odpovedal. Niti ena formacija ni zadovoljila, razen tega pa smo popolnoma pogrešali borbenosti in ambicije, ki sta poleg tehničnega znanja neobhodno potrebna za dosego zmage proti tehnično enakovrednemu nasprotniku. Ožja obramba je bila včeraj kar se da nesigurna ter je napravila nekaj bistvenih napak, ki so bile odločilnega pomena. Krilci so se včeraj predvsem slabo postirali, razen tega so bili tudi na trenutke mnogo prepočasni. Najboljša formacija je še bila napadalna vrsta, ki pa je imela v nasprotni obrambi skoro neobvladljivo oviro.

Včerajšnja tekma nam je prinesla po dolgem času tudi presenečenje, ki ga v mariborskem nogometu ne pominimo. — Branilec ISSK Maribora Kurent sicer mlad fant, je namreč sodnika g. Čamerinika iz Ljubljane dobesedno »knockoutiral«, tako da je sodnik obležal. Ne bomo se spuščali v vzroke nečuvnega incidenta, ki so ga obsodili tudi najožji klubovi pristaši, vsekakor pa je potrebno, da zastavijo klubi ves svoj vpliv, da se slični incidenti ne pojavljajo več na naših igriščih. Zadnja beseda o včerajšnjem ne-ljubem in grdem incidentu bodo itak izrekli naši nogometni forumi.

Tekma sama je bila v splošnem fair ter v mejah dovoljene igre. Na trenutke je bila tudi lepa in napeta borba in to po zaslugi gostov, ki so se vidno potrudili, da bi odnesli iz Maribora dve točki, kar se jim je tudi posrečilo.

Sodnik g. Čamerinik iz Ljubljane tokrat ni mogel zadovoljiti. Napravil je nekaj težkih pogreškov, ki so menda privedli do incidenta v 43. minuti prvega polčasa.

SK Celje : SK Železničar 1:0 (0:0)

SK Železničar, ki je včeraj gostoval v Celju, se je vrnil praznih rok. Mariborčani so si sicer na vso moč prizadevali, da bi agilnim Celjanom iztrgali kakšno točko, kar pa ni šlo. Z eno točko so sedaj Železničarji na dnu prvenstvene tabele, od koder pa se bodo najbrž že prihodnjo nedeljo zopet dvignili.

SK Kraj : SK Hermes 2:0 (1:0)

Hermes, ki je stopil v Kranju kot velik favorit, je podleleg nasprotnikom, ki ga je ISSK Maribor prejšnjo nedeljo odpravil s 4:0. Sodil je g. Vrhovnik iz Ljubljane.

Ostale nogometne tekme

Beograd: Jugoslavija:Poljska 1:0.
Ljubljana: Viktorija (Zagreb):Reka 5:1.
Dunaj: Avstrija:Nemčija 2:0 (0:0).
Basel: Švica:Češkoslovaška 4:0 (3:0!!)
Anvers: Belgija:Holandška 1:1.

Edini izhod.

Gospodinja: Micka, vi ste ta mesec razbili posode za 600 dinarjev. To je več, kakor znaša vaša mesečna plača, kaj naj napravimo z vami?

Micka: Čisto enostavno. Plačo mi boste morali zvišati.

Vlad. Travner:

Starokatoliška cerkev

V naši domovini je starokatoliška cerkev že dokaj znana in razširjena, zlasti ker se označuje kot narodna in ker hoče po svojih pravilih spraviti v sklad vero in razum. Zato je umestno, da se seznanijo — vsaj v glavnih obrisih — tudi širši sloji s predhodniki, nastankom, razvojem, nauki in organizacijo te verske zajednice.

Predhodniki.

Ustava starokatoliške cerkve določa v §-u 1: »Katoliki, ki odklanjajo na tako zvanem Vatikanskem cerkvenem zboru (sess. IV.) v papeški buli »Pastor aeternus« novo postavljene nauke o nezmotljivosti papeža in njegovi vesoljni oblasti nad vso cerkvijo, tvorijo versko zajednico pod imenom starokatoliške cerkve.« Ta označba sicer ni popolna, ker ne vsebuje vseh razlik med rimsko in starokatoliško cerkvijo, vendar je dovolj jasna in določna. Iz nje izhaja, da se smatrajo starokatoliki za člane katoliške t. j. vesoljne cerkve, da pa hočejo to cerkev obnoviti in ohraniti kakor je bila v za-

četku. Taka stremjenja so se pojavila tekom zgodovine pogosto. Zato ima starokatoliška cerkev mnogo predhodnikov. Sem pa ne spadajo cerkve in ločine, ki so — dasi večkrat polagoma — pretrgale vsi vezi s enotno cerkvijo in formulirale lastne veroizpovedi d. pr. pravoslavna, evangeljska, anglikanska i. dr. Prave predhodnice starokatoliške cerkve so le struje, ki so vsaj prvotno in načelno hotele ohraniti zvezo z vesoljno cerkvijo, ki pa so zahtevale reforme oziroma nasprotovale novim naukom. Zato se imenujejo običajno »katoliške«, »apostolske«, »krščanske« in slično. Za vse pa je značilno zlasti, da hočejo odstraniti ali vsaj omejiti papeško nadoblast, uveljaviti demokratska in narodna načela in zagotoviti vernikom svobodo vesti.

Starokatoliško gibanje se je začelo po 1870 v nemških deželah. Zato moramo vpoštevati kot njegove predhodnice predvsem struje, ki so se pojavile tu. Name pa so vplivala sorodna stremjenja v drugih, zlasti romanskih pokrajinah. K posebnim predhodnikom starokatoliške cerkve v Jugoslaviji pa štejemo vse borbe zoper papeško nadoblast in za slovensko bogoslužje v kolikor so ostali še v zvezi z vesoljno cerkvijo. V tem smislu so predhodniki starokatoliške cerkve v

splošnem:

Galikanizem. Odkar so bivali papeži v Avignonu (1305—77), so hoteli imeti Francozi v cerkvi vodilno mesto in zahtevali zase tako zvane galikanske pravice. Zlasti se je opiral nanje Ludvik XIV. Pod njegovim vplivom je določil pokrajinski cerkveni zbor v Parizu 1681: 1. papež nima vpliva na posvetne razmere v Franciji; 2. sklepi cerkvenih zborov v Kostnici (1414—18) in v Baslu (1431), ki so omejevali papeško oblast, so pravomočni; 3. papež je podrejen občinim cerkvenim zborom in 4. papeški odloki so spremenljivi, če jih ne odobri vsa cerkev. Innocenc XII. je pregovoril kralja 1693, da je te sklepe prekladal; nasprotstvo proti papežu pa je trajalo dalje.

Jansenizem. Profesor v Löweni in poznejši škof v Spertu Kornelij Jansen († 1638) je spisal knjigo »Augustinus«, kjer razlaga nauk sv. Avgustina o milosti božji rekoč, da človek ni svoboden, ker ga sili k dobri delom nebeško, k slabim pa meseno poželenje. Papež Urban VIII. je 1642 knjigo prepovedal; Aleksander VII. pa je 1656 obsodil 5 stavkov kot krivoverske. Kljub temu je imel Jansen mnogo pristašev zlasti na Francoskem. Tu je bil središče jansenistov samostan Port-Royal de Champs, kjer je delovalo več

odličnih bogoslovcev. Pomemben je bil zlasti Paskarij Quesnel, ki je izdal 1671 »Naravna premišljevanja«, da bi razširil Jansenov nauk med širše sloje. Jansenisti so bili v verskem oziru strogi; za vsa greh so zahtevali dolgo pokoro in omejili obhajilo. Odklanjali so prvenstvo papeža, romanje in procesije. Pozneje so se udajali čisto misticizmu. Na Francoskem so zatrle oblasti to gibanje ok. 1730. — Pomemben za starokatoliško cerkev je bil jansenizem zlasti na Holandskem, kjer je nastala pod njegovim vplivom **Utreška cerkev**. 1702 je odstavljen papež Klemen XI. na željo jezuitov utreškega nadškofa Petra Codea, ker je bil jansenist. Stolnj kapitelj pa tega ni priznal. Ko so po 13letni medvladi izvolili kanoniki nadškofa Kornelija van Steernovena, ga Rim ni potrdil. Zato se je 1723 ločil Utrecht od Rima in ustanovil neodvisno narodno cerkev, kateri sta spadali pozneje obnovljeni škofiji Haarlem (1742) in Deventer (1758). 1871 je stopila Utreška cerkev v tesno zvezo s starokatoliško, s katero soglašata tudi v nauku. Da so utreški škofi pravi nasledniki apostolov, priznavajo tudi rim. katoliški pisarji.

(Sledi konec.)

Mariborske in okoljske novice

10.000 ljudi v pričakovanju sreče na Trgu Svobode

Štirisedežno limuzino je dobil brezposelni trgovski pomočnik iz Studencev Ivan Gerželj

Za včerajšnjo tombolo Rdečega križa je vladalo ogromno zanimanje Mariborčanov, zlasti radi avtomobila, ki je bil določen za prvo tombolo. Na Trgu svobode se je zbralo nad 10.000 ljudi. Izžrebane številke so bile množici razglašene z zvočniki, dočim je ves čas zrebanja svirala vojaška godba. Masa ljudi je bila izredno disciplinirana in je skrbelo za red nad 30 rediteljev skavtov s požrtvovalnim g. Štuhecem na čelu. Novo je bilo tudi to, da sta prisostvovala komisiji dva zastopnika iz množice. Na tribuni sta bila oba predsednika organizacije R. K. nar. poslanec dr. I. Jančič ter ravnatelj Mastnak, nadalje g. Pfeifer, g. Ravter s soprogo, ki je z izredno požrtvovalnostjo zavila in izročila dobitnikom nad 1000 paketov. Sreča se je nasmehnila sledečim udeležencem: 1. tombola, štirisedežna limuzina g. Gerželj Ivan, brezposelni trgovski pomočnik iz Studencev, 2. tombola motorno kolo Josip Macarol, železničar v pokoju, Maribor Aleksandrova 83, 3. tombola krasna moderna kompletna spalnica za dve osebi Vera Aristovnik zasebnica iz Pobrežja, 4. tombola krasna klavijska harmonika Kosta Jovčič,

frizer Tezno Ptujška cesta 17, 5. tombola kompletna moderna kuhinjska oprema Iv. Oberlajt, delavec iz Framah. št. 106, 6. tombola: žensko kolo, zasebnica Zofija Vogrinec, Maribor Mlinska ul. 34, 7. tombola: moško kolo Anica Kranjčeva, šivilja iz Kamnice, 8. tombola fotoaparat s stojalom Amalija Lampe, brezposelna iz Pobrežja, Aleksandrova 28, 9. tombola prekrasen komplet jedilni servis za 6 oseb Štefan Lepenik, delavec iz Studencev, Črtomirova 8, 10. tombola, bala najfinejšega belega platna Martina Vodenšek, delavka iz Krčevine, Praprotnikova 6, 11. tombola specerija za 4 osebe za mesec dni Friderik Papež, meh. vajenec iz Pragerskega, 12. tombola kompletna kuhinjska posoda Milena Baša, šivilja, Maribor Slovenska ulica 20, 13. tombola koža za čevlje Helena Gerlič, najemnica iz Fale, 14. tombola (odeje) Jože Glušič, carinski vpokojenec iz Maribora.

Poleg teh dobitkov je bilo razdeljenih še 11 tolažilnih tombol, to je blago za moške obleke, bala platna, tricikl, fotografski aparat itd. Ostalih dobitkov je bilo razdeljenih okoli 1000.

Tragična smrt na stopnišču

V veži na Aleksandrovi cesti 17 so našli davi okoli 5. ure negibnega in nezvestnega znanega avtoprevoznika 48 letnega Romana Matza. O tem obveščeni svojci so ga spravili v stanovanje in takoj poklicali zdravnika, ki pa je mogel ugotoviti le smrt. O dogodku je bila obveščena tudi mariborska policija ter se je podala v hišo na Aleksandrovi cesti 17 uradna komisija, ki je ugotovila naslednje: Pokojni Roman Matz je prišel domov davi okoli dveh zjutraj. Ker je že dal časa bolehal na srčni hibi, obstoja domneva, da je dobil na stopnicah nenadoma srčni napad, tako da je treščil preko stopnic. Pri tem je naletel s temenom glave na stopnice. To dokazuje precejšnja rana na glavi. — Verjetno je, da si je pri padcu strl hrbtenico ali pa da ga je zadela smrtonosna kap. Ker ni podan sum tuje krivde, ni tukajšnje državno tožilstvo, ki je bilo prav tako obveščeno o dogodku, odredilo obdukcijo trupa.

Gozdni požari brez konca in kraja

Včerajšnji popoldanski vlak, ki vozi proti Koroški, je zanel iz iskrami iz drveče lokomotive na več mestih gozdne požare. Iskre so vnele suhljad in se je ogenj z bliskovito naglico razširil na ostalo drevje. Okrog pol 3. ure popoldne je začelo tleti napreje ob železniškem tiru na Fali. Ker je obstojala nevarnost, da se ogenj razširi, so prihiteli na lice mesta požarne brambe iz Maribora, Ruš, Pekar in Selnice. 70 gasilcev je z lopatami pričelo zasipati goreče dele gozda. Okrog 8. ure zvečer se je požrtvovalnim gasilcem posrečilo omejiti požarno katastrofo. Reševalnim delom sta prisostvovala oba tuk. sreska načelnika ter starešina gas. župe g. ravn. Pogačnik. Ogenj je zajel okrog 10 hektarjev gozda in je po ognju povzročena škoda precejšnja. V istem času je začel goreti tudi gozd pri Sv. Ožbaltu, kjer so pa pogasili ogenj šentlovrenški gasilci. Na Betnavi je začelo v tamošnjem gozdu ponovno tleti, vendar so na pomoč prispeli gasilci preprečili požarno katastrofo. Okrog 8. ure zvečer se je vnel gozd na Pošteli v bližini Sernčevega posestva, kjer so stopili v akcijo radvanjski gasilci.

Iz državnega tožilstva. Državni tožilec g. Franc Sever je premeščen s tukajšnje-ga državnega tožilstva v Ljubljano. K mariborskemu državnemu tožilstvu je premeščen iz Celja tamkajšnji državni tožilec g. Juhart.

Iz učiteljske službe. Napredovali so med drugimi: V 5. skup. Olga Juvančič, učiteljica v Mariboru, Pavla Puhar, učiteljica

v Kamnici pri Mariboru, Franja Lupša, učiteljica pri Mali Nedelji, Marija Šterk, učiteljica v Ptuj, Edvard Praprotnik, učitelj v Ptuj. V 6. skupino: Elizabeta Pokolj, Maribor, Amalija Španger, Studenci pri Mariboru, Jos. Negelšmid, Ptuj, Ivana Grahovnik, št. Ilj pri Slovenjgradcu, Elizabeta Šolar, Poljčane, Rafael Zuzola, Ptuj. V 7. skupino: Ljudmila Dolenc, Vuzenica pri Dravogradu, Janko Kikelj iz Selnice pri Mariboru, Miloš Ledinek, Tezno pri Mariboru, Stanko Verčak, Selnica pri Mariboru, Vera Vižintin, Sv. Jurij, Rajko Iglar, Slovenjgradec, Olga Vrhovec-Korber, Prevalje, Roža Kosenina, Sv. Lenart, Marija Kociper, Svetinja, Alojzija Jančič, Cirkovci, Oskar Bregant, št. Janž pri Slovenjgradcu, Fr. Ložar, Makole, Marija Kovič, Radmožance.

O krasno uspeli telovadni akademiji, ki jo je priredil v soboto Sokol Maribor I. v počastitev nepozabnega dr. L. Pivka ob prvi obletnici njegove smrti, poročamo obširno v jutrišnji številki.

Dva mrtveca v isti hiši. V Jezdarski ul. 8 sta umrli hkrati dve osebi, kar je gotovo redek slučaj. Izdihnila sta 76 letna zasebnica Katarina Kurčeva in zasebnica Terezija Urglova, stara 69 let. Žalujočim preostalom naše toplo sočutje.

Obvestilo. V sredo dne 6. t. m. se uradno dan Zbornice za TOI pri podpisnem Združenju ne vrši. — Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Nocoj koncert! Glasbene matice v Unionu.

Otrok utoin v mlaki. Pri Tešanovcih je pri nekem tamkajšnjem posestniku uslužbena dekla Ibojkova, ki ima tri nezakon-ske otroke. Ko je opravljala delo na polju, je pustila otroke v starosti 1 in pol do 4 leta na dvorišču posestnika, kjer so se otroci igrali. Najmlajša, komaj leto in pol stara Hari se je splazila do neke mlake, ki je od hiše oddaljena 20 m. Otrok je zašel v mlako, ki je globoka komaj 25 cm, in je v njej utoinil. Otrok so našli domačini že mrtvega.

Ljudska univerza. Danes v ponedeljek ob 20. uri predava o Londonu in o svojih vtisih iz potovanja po Angleškem g. Ivan Šumljak, strokovni učitelj v Mariboru, Skioptične slike.

Proslava 20 letnice osvobodjenja Maribora in naše severne meje. Zveza Maistrovih borcev je sklicala včeraj dopoldne v mali dvorani Narodnega doma predstavnike društev iz Maribora in okolice v svrhu posvetovanja o pripravi letošnje proslave 20 letnice Maribora in severne meje. Stevilne društvene predstavnike je v izbranih besedah prisrčno in toplo pozdrvil zvezni predsed. prof. dr. Dolar. V izčrpnih izjavanjih je očrtal zgodovino osvobodilnih bojev in po-

Velikonočna številka

nudi vsako leto našim pridobitnim ter poslovnim krogom dragoceno insercijsko konjunkturo,

izkoristite ugodno priliko!

„VEČERNIKOVA“

velikonočna številka v povečanem obsegu in nakladi ostane radi praznikov tri dni aktualna ter bo do slednje podrobnosti zanimala vse kroge naših čitateljev. Oglase za to številko sprejema **uprava „Večernika“ Grajski trg 7/I** do petka 15. aprila do 18. ure. V izjemnih slučajih še v **soboto 16. aprila do 9. ure dop.**

men letošnjih proslav. Sledila je izčrpna debata, ki je izzvenela v to, da se priredi v okviru letošnjega Mariborskega tedna posebna spominsko kulturna proslava, dočim naj bi bil predvideni narodni tabor v septembru, na katerem naj bi sodelovala tudi naša mladina in naša vojska. S povdankom, da mora biti letošnja proslava 20 letnice osvobodjenja ter ujedinitja čim spontanejši izraz narodne zavesti in zrelosti je bila anketa zaključena.

Pohorje v snežni helini. Sinoči je zadirjal po Mariboru močan veter, ki je dvigal po ulicah cele oblake prahu. Nenadoma so bili posamezni mestni predeli v temi. Nebo, ki je bilo ves dan krasno sinje, se je v trenutku zatemnilo, kmalu nato se je vili ploha, vmes so padale snežinke, davi pa so Mariborčani zagledali Pohorje precej pobeljeno.

V divne Benetke zakladnico srednjeveške umetnosti, krasno Padovo in živahni Trst vozi Putnikov avtokar za Veliko noč od 15. do 18. aprila. Popolen aranžma le Din 900.—. Izkoristite izredno priliko, prijavite se takoj pri Putniku Maribor - Celje - Ptuj.

1628 tujecev je obiskalo Maribor v mesecu marcu 1938. Od teh je bilo 1098 podanikov naše države, 184 Avstrijcev, 180 Nemcev, 69 Čehoslovakov, 29 Madžarov, 28 Italijanov, 9 Angležev, 7 Švicarjev in 6 Poljakov. Vsi omenjeni tuji so v Mariboru prenočevali 5524 nočin.

Društvo »Jadrano« v Mariboru šteje, kakor nam sporoča odbor, 452 članov, ki plačujejo članarino. Od teh članov je aktivnih 121, med temi so pevci člani odbora in drugi sodelujoči.

Prejeli smo in objavljamo. Velečenje gospod urednik! Preteklo leto se je za protituberkulozni teden silno dosti pisalo o obsežnem programu, ki bi se moral izvesti omenjeni teden v prid azilskemu skladu. Velik del objavljenega programa pa se radi slabega vremena ni mogel izvesti. Radoveden sem, kaj nameravajo gospodje v letošnjem protituberkuloznem tednu prirediti. A. T., stalni darovalec mesečnega protituberkuloznega dinarja.

Na sobotni trg 2. t. m., je bil glede udeležbe in povpraševanja ter založenosti naravnost rekorden. Kmetje so pripeljali 82 vozov krompirja in razen tega še 267 vreč. Prodajali so ga po Din 1 do 1.50, merico pa po 5.50 do 6. Na perutninskem trgu je bilo 364 kokoši, kg 18 do 25 din, piščancev je bilo 514 po 35 do 65, gosi 6 po 40 do 45, puranov 18 po 40 do 65, rac 18 po 18 do 20, domačih zajcev 20 po 5 do 25, kozličev 7 od 35 do 65, jag-njeta po 80. Na senenem trgu je bilo 7 vozov sladkega sena 100 kg po 50 do 55 din, 1 voz kislega sena po 35 za 100 kg ter 6 voz slame 100 kg po 35 din. Slani-narjev je bilo 19, ki so pripeljali 54 svinj. Cene so bile: salo 13 do 14, slanina 12 do 13, riba 15 do 16, zajec 12 do 14, gla-va z jezikom 5 do 6, svinjsko meso izluščeno 12 do 14, svinjsko meso s kostmi 11 do 12 din za kg.

Zlat petelin v Mariboru. Letošnji prvi april nam je prinesel povsem neobičajno senzacijo. Iz dvorišča tuk. reševalnega oddelka je na vse zgodaj izginil domači petelin, ki se je sicer samozavestno in prav na široko šopiril v dobrem počutju

NAŠIM NAROČNIKOM!

Cenjene naročnike »Večernika« naj-vljudneje prosimo, da poravnajo čim prej zaostalo naročnino, tako da bodo nemo-teno dobivali list naprej. Oni, ki bi do 15. aprila ne poravnali zaostankov, jim bomo žal morali ukiniti nadaljnje pošiljanje. Cenj. naročnike opozarjamo, da se plaču-je naročnina pri vseh listih naprej, in smo mnenja, da bi naročnino za naš list z lah-koto vsak mesec sproti poravnali, ker je »Večernik« najcenejši dnevnik v naši dr-žavi. Tudi mi moramo svoje obveznosti poravnati, to pa lahko le tedaj storimo, če naročniki tudi pri nas svoje obveznosti v redu poravnajo.

Uprava »VEČERNIKA«.

Kino

Kino Union, Vesela filmska komedija smeh in zabava! »Angelj z napakami« A. Roberts, Adela Sandrock.

Narodna gledališča

Ponedeljek, 4. aprila: Zaprto.

Torek, 5. aprila ob 20. uri: »Trubadur«.

Gostovanje Mario Šimenca. Red A.

Red A.

Sreda, 6. aprila: Zaprto.

Četrtek, 7. aprila, ob 20. uri: »Nečak«.

Red B.

Samo enkratno gostovanje Šimenca!

Vsem, ki želijo videti in uživati novega trubadurja, se priporoča pravočasna na-bava vstopnic. Šimenc gostuje kot Man-rico izrecno le enkrat, to je jutri, to-rek 5. aprila.

svoje gospodarice, ki je prav po materin-sko skrbela zanj. Veliko je bilo začude-nje, ko petelina ni bilo včeraj več na spregled, še večje pa je bilo preseneče-nje zvečer, ko jo je ves pozlačen primah-nil na svoj dom, kamor ga je bilo pri-gnalo najbrže domotožje in praznina v želodu. Nekdo, ki je hotel napraviti s petelinom aprilsko šalo, je pri svoji april-ščini popolnoma pozabil, da mora pete-lin v tako dostojanstveni funkciji vsaj tu pa tam dobiti kaj pod kljun. S pozlačen-i mi nogami in zlato krono svoje sicer rdeče rože je zaključil svojo aprilsko po-tovanje in je sedaj spet doma.

Za Veliko noč v Split. Spričo krasnega vremena, ki vlada na Jadranu, prireja Putnik od 15. do 9. aprila skupinski izlet z brzovlakom v Split. Cena vožnje in po-polne obiskrbe v prav dobrih meščan-skih hotelih v Splitu in okolici le Din 540. Spored: Odhod iz Maribora 15.4 ob 18.02. prihod v Split 16. 4. ob 9.05 uri. Odhod iz Splita 18. 4. ob 19.50, prihod v Maribor 19. 4. ob 11.48. Izkoristite ugodno prilož-nost, prijavite se takoj! Informacije in pri-jave pri Putniku Maribor - Celje - Ptuj.

Radio

Radio - Ljubljana

Ponedeljek, 4. aprila. 18.: Zdrav-niška ura (dr. Breclj) — 18.20: Plošče 18.40: Slovestvo ob letu 1848. (dr. Ivan Grafenauer). — 19.: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Zanimivosti — 20.: Prenos iz Maribora: Koncert Gl. Matice, dirigent Marjan Kozina — 22.: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski or-kester.

Mar vam je znano

da rastejo najvišja drevesa (do 150 m visoka) v Avstraliji in se imenujejo eu-kalipti;

da se nahaja največja olinata slika na svetu v tako imenovani palači dožev v Benetkah in da je to »Raj«, ki ga je nasli-kal v širino 22 m in višino 7 m slavni sli-ka Tintoretto;

da traja eno kolo pri boksarskih tek-mah komaj 3 minute;

da lahko da dobra krava na leto toli-ko mleka, da napravimo iz njega do 80 kg srovega masla;

da je od petih znamenitih modrijanov Sokrata, Spinoze, Kanta, Schopenhauer-ja in Nietzscheja bil samo eden oženjen, namreč Sokrat, in še ta nesrečno;

da vsebuje les iglastega drevja mnogo več vode kot les listnatega drevja;

da so abecedo iznašli najbrž Fenikanci;

Razne vesti

Vatikan in avstrijski škofje. »Osservatore Romano«, vatikanski organ, objavlja sledeče značilno uradno sporočilo v zvezi k zadnjim proglašom avstrijskih škofov: »Pooblaščen smo izjaviti, pa naj ima proglaš avstrijskih škofov že kakršenkoli političen značaj, da je bil formuliran in podpisan brez vsakega predhodnega sporazuma ali odobritve svete stolice. Zaradi tega je avstrijski episkopat sam odgovoren zanj. Kardinal dr. Innitzer pa je poslal Birecklu pismo, v katerem pravi, da je izjava avstrijskih škofov prišla spontano ter da je ta izjava naravna posledica nemške zavednosti in nemške krvi.

Hitler bo glasoval na Dunaju. Doznava se, da bo Hitler na dan plebiscita na Dunaju, kjer bo tudi sam, glasoval.

Usodni železniški nesreči. V bližini Sarajeva na progi Sarajevo-Užice in v Zemunu sta se pripetili usodni železniški nesreči, ki sta zahtevali 7 smrtnih žrtev. Na progi Sarajevo-Užice je skočil s tira osebni vlak in se prevrnil, v Zemunu pa je tovorni vlak zavozi in tramvaj in ga razdejal. Železniški nesreči sta zahtevali tudi večje število ranjenecv in sta zbudili splošno sočutje z žrtvami.

Iz obmejnega St. Ilja

Prisrčno odhodnico je priredilo obmejno šentiljsko sokolsko društvo štirim članom telovadcnm, ki odhajajo k vojakom. So to br. Branko Kokot, Stevo Puter, Avgust Pešelj ter Dolinšek, Starosta br. Roglič je imel ob tej priliki na odhajajočih pomemben in ognjevit patriotičen nagovor pozivajoč jih k sokolski disciplini in zvestobi do domovine. Z odhajajočimi izgublja šentiljsko sokolsko društvo zavedne in vnete člane svoje telovadne skupine ter dva vodilna člana tamburaškega zbora in odrska sodelavca. Obmejni Sokoli jim ključajo k odhodnici krepak sokolski zdravo in na skorajšnje svidenje!

Pobreeške novice

Nad sokolske plakate so se spravili. Na Pobrežju je nalepilo sokolsko društvo plakate, s katerimi vabi narodno zavedne Pobrežane na dramatsko prireditev domačega dramatskega odseka. V noči od petka na soboto so neodgovorni elementi te plakate odstranili in raztrgali. Orožniki so storiloem že na sledu. Pa bo udeležba pokazala, v katerem taboru je Pobrežje!

S Pohorja

Tujskoprometni tečaj pri Sv. Lovrencu na Pohorju. V izvedbi tamošnjega tujskoprometnega društva ter na pobudo in v sodelovanju s Tujskoprometno Zvezo in Putnikom v Mariboru priredi kraljevska banska uprava enodnevni tujskoprometni tečaj, ki bo v četrtek dne 7. aprila v dvorani hotela »Jelen« pri Sv. Lovrencu na Pohorju. V okviru tečaja

bodo naši priznani strokovnjaki predavali o pomenu in potrebah tujkega prometa, o tujskoprometni propagandi, o higijeni v tujskoprometnih krajih, o polepšanju tujskoprometnih krajev, o postrežbi gostu ter o drugih važnih vprašanih tujkega prometa v sodobni obliki. Predavanja bodo dopoldne od 8.00 do 12.30 in popoldne od 14.00 do 18.00, tako da izgubijo udeleženci iz drugih krajev dravske doline le en dan za udeležbo na tečaju. Tečaj je brezplačen ter je udeležba vsem interesentom prosta. Ker bo tujskoprometni tečaj pri Sv. Lovrencu na Pohorju edina slična prireditev v tem predelu, se opozarjajo predvsem interesentje iz vse dravske doline, da to ugodno priložnost izrabijo ter da se seznaniijo z vsemi aktualnimi vprašanji sodobnega tujkega prometa, ki mu pripada iz leta v leto važnejša vloga v našem gospodarskem življenju.

Marenberške novice

Kolo jugoslovenskih sester je najmočnejša ženska organizacija v obmejnem Marenbergu. V nedeljo so kolašice polagale obračun dela v preteklem letu. Občni zbor je otvorila in vodila predsednica ga. Vinterhalterjeva, ki je ugodoma pozdravila delegatini iz Ljubljane in sicer go. Santlovo in go. Žitekovo. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednica Vinterhalterjeva, podpredsednica Bremčeva, tajnica Kranjčeva, blagajničarka Jenčičeva. Odbornice: Tomažičeva, Kopova, Matjaževa, Kodrova, Verberjeva, Ciglerjeva, Rekova, Konradova, Čepečeva in Mihevjeva.

Iz Goenje Radgone

Lepo uspela odhodnica. Dne 26. marca 1938 je priredilo tuk. sokolsko društvo v posebni sobi gostilne g. Martina Ritonje krasno uspel poslovilni večer sestri Klinčevi Mariji, bratom Klincu Ludviku, Benku Gezi, Zemliču Jošku in Adaniču Tonetu. V zbranih besedah se je poslovil starosta br. Mavrič Karol, ki je orisal vzorno zaslužno in požrtvovalno delovanje odhajajočih. Prisrčno so se poslovili od odhajajočih kontrolor g. Knaflič Rudolf, g. Cividini Stane, g. dr. Boezio, carinski upravnik g. Miklavčič Lovro, sodnik g. Schweiger Stanko in Ritonja Martin. Na tem poslovilnem večeru so zbrali za zgradbo sokolskega doma 423 din, za kar izreka gradbeni odsek bratsko zahvalo.

Ljutomerske novice

Premeščena je bila po prošnji učiteljica ga. Cvetko-Verdir Anica iz Cezanjevcev v Mariboru. Užaloščeni gospe, ki je pred letom izgubila svojega moža g. Radovana Cvetka, ki ji je zapustil dva otročiča, želimo na novem službenem mestu, da lažje prenaša bol, kakor jo je prenašala v Cezanjevcih, kjer je tragično preminil mož Radovan, ki je zapustil v ljutomerskem srezu toliko dobrih prijateljev in znancev.

Iz življenja in sveta

Kopalni vagoni pri ameriških vlakih

V Ameriki imajo posebne kopalne vagonc na progi iz Newyorka v San Francisco. Ti vagoni so narejeni tako, da so v njih plavalni bazeni, ki so 22 metrov dolgi in tri metre in pol široki. Voda je dva metra globoka. Kabine kopalnega vagona so razkošno urejene. Poskrbljeno je tudi za višinsko sonce.

Miška v gledališču

V kodanjskem ljudskem gledališču bi se domala zaradi male miške pripetila velika nesreča. Med predstavo, ki ji je prisostvovalo številno občinstvo, se nenadoma začuje krik: Miš! Miš! Ves ženski svet se razburjen dvigne s sedežev in

hoče kričaje k vratom. Medtem se nekateri pogumni možaki podajo na lov za nedolžno živalico ter jo podijo po vsej dvorani, da se jim končno izmuzne v mali odprtini. Edini, ki ostane ravnodušen, je kapelnik, ki dikтира v najhujšem hrupu svoji godbi veselo koračnico, med katero miška izgine in se ljudstvo pomiri. Prihodnjega dne je ravnatelj razglasil v časopisu, da je gledališče zavarovano proti požarom in tudi — mišim.

Najmlajši zakonski par na Francoskem

Z velikim svečanostmi so proslavili v Rennesu bretonski delavci in kmetje poroko najmlajšega zakonskega para Francoske. To sta 15 letni Raymond Fontaine in 16letna Georgette Louvrier. Predsednik republike Lebrun je podpisal dovoljenje, da se mlada poročita, čeprav še nista izpolnila za zakon predpisanih let.

Razno

PLZENSKI DVOR A. SENICA, novodošla vina, ljutomerska in pekrska specialiteta. Čez ulico pri litru znaten popust. 1885

PODPISANI PREKLICUJEM vse kar sem rekel o gospe Zaiko Emi, dne 12. II. 1938 v gostilni Gomiler v Mariboru. Zahvaljujem se ji, da je odstopila od kazenskega pregona. Maks Pliberšek Frankopanova 8. 1948

SVARILO!

Svarimo tem g. Kristino Kristl razširjati o nas in naši tvrdki neresnične vesti, ker drugače jo bomo sodnijsko zasledovali. Pavl in Olga Wenko medicinarstvo, Maribor, Jenkova 6. 1952

Posest

TRI LEPE, RAVNE STAVBENE PARCELE blizu cerkve v Studencih poceni naprodaj. Poizve se: Maribor, Aleksandrova c. 71 (lesna trgovina). 1894

Prodaj

OTROŠKI VOZIČEK poceni naprodaj. Koroška cesta 52. 1957

KROMPIR beli in rumeni. »Ackersegen« oddaja Kmetijska družba, Meljska c. 12. 1951

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO veliko ali malo, v mirnem delu mesta oddam. Naslov v upravi. 1830

OPREMLJENO SOBO. prost vhod, boljši oseb. Betnavska 15. 1842

PRAZNO SOBO oddam. Strossmaierjeva 11. pritličje. 1949

LEPO SOBO s posebnim vhomom in s hrano oddam. Koroška 43, Safran. 1955

Stanovanje

DVA GOSPODA sprejem na stanovanje. Vprašati Mesarska ul. 5. 1956

Službo išče

POSTREŽNICA išče celodnevno službo. Studenci, Kralja Petra c. 126. 1950

Službo dobi

BRIVSKEGA POMOCNIKA takoj sprejem. Koroška 7. 1954

Mal' položi dar domu na oltar!

Zobje so jo izdali...
Samo 2 BOTOT penasto pasto za zobe, pobelite zobe v kratkem času. Kupite še danes propagand. tubo za D 5.— Uspeli Vas bo navdušili.

Vsem svojim članom sporočamo, da je danes umrl naš član, gospod

ROMAN MATZ

avtoprevoznik v Mariboru.

Pogreb pokojnega tovariša bo v sredo, dne 6. aprila 1938 popoldne ob 4 na mestnem pokopališču na Pobrežju.

V Mariboru, dne 4. aprila 1938.

Združenje prevoznikih obrtov v Mariboru,

Ruby

Za Ruby je bil to trenutek najpopolnejše sreče. Predal v steni si je hotel vsakdo natančno ogledati. Vsi po vrsti so ga odpirali in zopet zapirali.

Geoffrey pa je odvedel Ruby k oknu in jo tiho vprašal: »Povej mi, zakaj si poprej obstala v svojem pripovedovanju? Rekla si, da je bil Rodney pripravljen dati ti testament, ako, ako... kaj pomeni ta ako?«

»Povem ti, ampak ne smeš se jeziti radi tega Geoffrey. Veš... hotel je... zahteval je poljub od mene.«

»Pa vendar nisi dobila testamenta šele potem, ko si izpolnila ta pogoj?« je vprašal prestrašen.

»O, ne! Ko je videl kako zopern se mi zdi njegov predlog, je bil tako plemenit ter se mu je odrekel in mi dal testament kar tako.«

»Zares, zelo požrtvovalno,« je rekel

Geoffrey nekoliko porogljivo in se globoko oddahnil.

»Ali bi bil zelo hud, ko bi privolila?« ga je vprašala Ruby.

»Da, zelo.«

»Potem je bila prava sreča, da sem dobila oporoko brez tega,« je odgovorila krotko Ruby.

»To je cel roman,« se je vmešal Jack Rodney v pogovor. »Doselej sem slišal take stvari samo v gledališču. Mislim, da bi nihče drugi kakor vi, Ruby, ne dobil testamenta; kajti nas vse Pavel Rodney odkrito sovraži.«

»Res mora biti zelo zaljubljen v vas, gospa Geoffreyeva, da se je vam na lhuho odpovedal The Towersu.«

Vsi so se ozrli v Nellyja Darlinga, ki je izrekel to, kar so vsi mislili. Samo lady Rodneyeva je v spominu na svoje malo prej izrečeno natolčevanje povescila oči in v zadregu zardela.

Ruby pa je popolnoma mirno pogledala Nellyja ter odgovorila: »Do danes

popoldne mi ni prišla ta misel, a sedaj se mi sami zdi — ampak mogoče so motim — res se mi zdi, kakor bi si domišljaj, da je zaljubljen vame. Seveda je to zelo neumno od njega.«

»Ali nikak čudež,« je pripomnil gospod Darling v tako resnem prepričanju, da so se vsi smehljali.

Jack ga je potrepal po rami in dejal: »Bravo Nelly, stari dečko! Le tako naprej, sinko!«

»O, Ruby, kako pogumni ste bili!« je vzkliknila Deatie občudovaje. »Sredi noči, ko je vse spalo, iti v knjižnico in zagledati tam človeka, ki ne spada med domače! Jaz bi takoj omedlela, ali pa zbežala nazaj v svojo spalnico. Morda bi celo na vso moč vpila.«

»Mislim, da ne. Važen dogodek napravi človeka treznega. Pozabila sem na strah, dokler ni bilo vse pri kraju. Mnogo poguma sta mi dajala tudi psa.«

»Ali niste kričali, ko je držal pištolo

tik pred vašim čelom?« je vprašala Violeta.

»Tik pred čelom?« je ponovila preseenečena Ruby; toda ko je slučajno pogledala Geoffreyja, se je spomnila, da je to eden njegovih malih dostavkov, s katerimi je poživl pripovedovanje.

»Ne, nič ni kričala,« je odgovoril Geoffrey mesto nje. »Niti presenečena ni bila, kazala je prav izreden pogum. Sicer pa ji ni meril s pištolo tik na čelo, a to je končno že vseeno.«

»Dober konec je delu venec,« je mečnil kapitan Rodney. »Ako bi bil naš ljubi bratranec še tako prijazen in bi hotel leči v grob, tedaj bi dobili tudi brez vseh težav naslov.«

V tem so se odprla vrata in na pragu se je pojavil Jankins, bled in prepade-nega obraza.

»Ali lahko za trenutek govorim z vami sir Nicholas?« je vprašal razburjen in se trudil, da bi skril svoj nemir.

(Dalje.)